

Matematyka dyskretna (L)

Katarzyna Paluch

Instytut Informatyki, Uniwersytet Wrocławski

2024

Na ile sposobów można w poprawny sposób ustawić n par nawiasów?
Każda para składa się z nawiasu otwierającego i zamykającego.

c_i - liczba poprawnych nawiasowań i par nawiasów

$$c_0 = 1$$

$$c_1 = 1$$

$$c_2 = 2$$

Problem równoważny nawiasowaniu:

Założmy, że punkt startowy to $(0, 0)$ w układzie współrzędnych. Mamy do dyspozycji n ruchów $\nearrow$ i n ruchów $\searrow$.

Na ile różnych sposobów możemy je wykonać tak, by nigdy nie znaleźć się pod poziomem 0?

Jak zapisać c_i w postaci zależności rekurencyjnej?

Jak zapisać c_i w postaci zależności rekurencyjnej?

Może $c_n = c_1 c_{n-1} + c_2 c_{n-2} \dots + c_1 c_{n-1} + c_{n-1} = c_{n-1} + \sum_{i=1}^{n-1} c_i c_{n-i}$?

Jak zapisać c_i w postaci zależności rekurencyjnej?

Może $c_n = c_1 c_{n-1} + c_2 c_{n-2} \dots + c_1 c_{n-1} + c_{n-1} = c_{n-1} + \sum_{i=1}^{n-1} c_i c_{n-i}$?

Powyższy wzór jest niepoprawny, bo np. nawiasowanie $()() \dots ()$ jest zliczone w każdym ze składników $c_i c_{n-i}$ w sumie.

Jak zapisać c_i w postaci zależności rekurencyjnej?

$$c_n = \sum_{i=1}^n d_i, \text{ gdzie}$$

d_i liczba "ponadziemnych" ustawień n par kroków $\nearrow$ i $\searrow$, w której poziom 0 osiągamy po raz pierwszy po $2i$ krokach.

$$c_n = \sum_{i=1}^n d_i, \text{ gdzie}$$

d_i liczba "ponadziemnych" ustawień n par kroków $\nearrow$ i $\searrow$, w których poziom 0 osiągamy po raz pierwszy po $2i$ krokach.

$$d_i = c_{i-1}c_{n-i}$$

$$c_n = \sum_{i=1}^n d_i, \text{ gdzie}$$

d_i liczba "ponadziemnych" ustawień n par kroków $\nearrow$ i $\searrow$, w których poziom 0 osiągamy po raz pierwszy po $2i$ krokach.

$$d_i = c_{i-1} c_{n-i}$$

$$c_n = \sum_{i=1}^n c_{i-1} c_{n-i}$$

Problem równoważny nawiasowaniu:

Założmy, że punkt startowy to $(0, 0)$ w układzie współrzędnych. Mamy do dyspozycji n ruchów $\rightarrow$ (przesunięcie się o 1 w prawo) i n ruchów $\uparrow$ (przesunięcie się o 1 w górę).

Na ile różnych sposobów możemy je wykonać tak, by nigdy nie przekroczyć prostej $y = x$?

Założmy, że punkt startowy to $(0, 0)$ w układzie współrzędnych. Mamy do dyspozycji n ruchów $\rightarrow$ (przesunięcie się o 1 w prawo) i n ruchów $\uparrow$ (przesunięcie się o 1 w górę).

Na ile różnych sposobów możemy je wykonać tak, by nigdy nie znaleźć się powyżej prostej $y = x$?

$$c_n = \binom{2n}{n} \text{ minus liczba złych ścieżek}$$

Ile jest ścieżek złych - wyprowadzających ponad $y = x$?

Ile jest ścieżek złych - przekraczających $y = x$?

- Każda ścieżka zła przekracza prostą $y = x$.
- Po pierwszym ruchu wyprowadzającym ścieżkę ponad $y = x$ zamieniamy każdy następny ruch $\rightarrow$ na $\uparrow$ i na odwrót.
- W rezultacie każda zła ścieżka w ten sposób przekierowana będzie kończyć się w punkcie $(n - 1, n + 1)$.

$c_n = \binom{2n}{n}$ *minus* liczba złych ścieżek

Ile jest ścieżek złych - wyprowadzających ponad $y = x$?

$$c_n = \binom{2n}{n} - \binom{2n}{n-1} =$$

c_n - liczby Catalana

$$c_0 = 1, \text{ dla } n > 0 : c_n = \sum_{i=1}^n c_{i-1} c_{n-i}$$

Niech $\langle a_n \rangle$ będzie pewnym ciągiem.

$$\sum_{i=0}^{\infty} a_i x^i = a_0 + a_1 x + a_2 x^2 + \dots + a_i x^i + \dots$$

Jeśli $\sum_{i=0}^{\infty} a_i x^i = A(x)$ dla pewnej funkcji $A(x)$, to

$A(x)$ jest **funkcją tworzącą** ciągu $\langle a_n \rangle$.

Niech $\langle a_n \rangle = \langle 1 \rangle = (1, 1, 1 \dots)$.

$$\sum_{i=0}^{\infty} 1x^i = 1 + x + x^2 + \dots + x^i + \dots$$

Czy szereg $\sum_{i=0}^{\infty} x^i$ możemy zapisać jakoś inaczej?

Niech $\langle a_n \rangle = \langle 1 \rangle = (1, 1, 1 \dots)$.

$$\sum_{i=0}^{\infty} 1x^i = 1 + x + x^2 + \dots + x^i + \dots$$

Czy szereg $\sum_{i=0}^{\infty} x^i$ możemy zapisać jakoś inaczej?

Zauważamy, że jest to szereg potęgowy o ilorazie x .

Niech $\langle a_n \rangle = \langle 1 \rangle = (1, 1, 1 \dots)$.

$$\sum_{i=0}^{\infty} 1x^i = 1 + x + x^2 + \dots + x^i + \dots$$

Czy szereg $\sum_{i=0}^{\infty} x^i$ możemy zapisać jako inaczej?

Zauważamy, że jest to szereg potęgowy o ilorazie x .

Dla wygody założymy, że $|x| < 1$.

Niech $\langle a_n \rangle = \langle 1 \rangle = (1, 1, 1 \dots)$.

$$\sum_{i=0}^{\infty} 1x^i = 1 + x + x^2 + \dots + x^i + \dots$$

Czy szereg $\sum_{i=0}^{\infty} x^i$ możemy zapisać jakoś inaczej?

Zauważamy, że jest to szereg potęgowy o ilorazie x .

Dla wygody założymy, że $|x| < 1$.

Wtedy $\sum_{i=0}^{\infty} x^i$ możemy zwinąć do $\frac{1}{1-x}$.

Niech $\langle a_n \rangle = \langle 1 \rangle = (1, 1, 1, \dots)$.

$$\sum_{i=0}^{\infty} 1x^i = 1 + x + x^2 + \dots + x^i + \dots$$

Czy szereg $\sum_{i=0}^{\infty} x^i$ możemy zapisać jako inaczej?

$$\sum_{i=0}^{\infty} x^i = \frac{1}{1-x}$$

$\frac{1}{1-x}$ jest funkcją tworzącą ciągu $\langle 1 \rangle$.

Funkcje tworzące

Niech $\langle a_n \rangle = \langle 7 \rangle = (7, 7, 7 \dots)$.

$$\sum_{i=0}^{\infty} 7x^i = 7 + 7x + 7x^2 + \dots + 7x^i + \dots$$

$$\sum_{i=0}^{\infty} 7x^i = \frac{7}{1-x}$$

$\frac{7}{1-x}$ jest **funkcją tworzącą** ciągu $\langle 7 \rangle$.

Niech $\langle a_n \rangle = \langle 2^n \rangle = (1, 2, 4, 8, \dots)$.

$$\sum_{i=0}^{\infty} 2^i x^i = 1 + 2x + 4x^2 + \dots + 2^i x^i + \dots$$

$$\sum_{i=0}^{\infty} 2^i x^i = \sum_{i=0}^{\infty} (2x)^i = \frac{1}{1-2x}$$

$\frac{1}{1-2x}$ jest **funkcją tworzącą** ciągu $\langle 2^n \rangle$.

Niech $\langle a_n \rangle = \langle (-1)^n \rangle = (1, -1, 1, -1, \dots)$.

$$\sum_{i=0}^{\infty} (-1)^i x^i = 1 - x + x^2 - \dots + (-1)^i x^i + \dots$$

Jaka jest **funkcja tworząca** ciągu $\langle (-1)^n \rangle$?

Niech $\langle a_n \rangle = \langle (-1)^n \rangle = (1, -1, 1, -1, \dots)$.

$$\sum_{i=0}^{\infty} (-1)^i x^i = 1 - x + x^2 + \dots + (-1)^i x^i + \dots$$

$\frac{1}{1-(-x)} = \frac{1}{1+x}$ jest funkcją tworzącą ciągu $\langle (-1)^n \rangle$.

Niech $\langle a_n \rangle$ będzie pewnym ciągiem a

$A(x) = \sum_{i=0}^{\infty} a_i x^i = a_0 + a_1 x + a_2 x^2 + \dots + a_i x^i + \dots$ jego funkcją tworzącą.

Jak znaleźć funkcję tworzącą dla ciągu:

$(a_0, 0, a_1, 0, a_2, 0, a_3, 0, \dots)$?

A jaką funkcję tworzącą ma ciąg:

$(a_0, 0, 0, a_1, 0, 0, a_2, 0, 0, a_3, 0, 0, \dots)$?

Funkcje tworzące

Niech $\langle a_n \rangle$ będzie pewnym ciągiem a

$A(x) = \sum_{i=0}^{\infty} a_i x^i = a_0 + a_1 x + a_2 x^2 + \dots + a_i x^i + \dots$ jego funkcją tworzącą.

Funkcja tworząca dla ciągu:

$(a_0, 0, a_1, 0, a_2, 0, a_3, 0, \dots)$ to

$$\sum_{i=0}^{\infty} a_i x^i = a_0 + a_1 x^2 + a_2 x^4 + \dots + a_i x^{2i} + \dots = A(x^2).$$

Funkcja tworząca dla ciągu:

$(a_0, 0, 0, a_1, 0, 0, a_2, 0, 0, a_3, 0, 0, \dots)$ to

$$\sum_{i=0}^{\infty} a_i x^i = a_0 + a_1 x^3 + a_2 x^6 + \dots + a_i x^{3i} + \dots = A(x^3).$$

Niech $\langle a_n \rangle$ będzie pewnym ciągiem a
 $A(x) = \sum_{i=0}^{\infty} a_i x^i = a_0 + a_1 x + a_2 x^2 + \dots + a_i x^i + \dots$ jego funkcją
tworzącą.

Jak znaleźć funkcję tworzącą dla ciągu:
 $(a_0, 0, a_2, 0, a_4, \dots)$?

Funkcje tworzące

Niech $\langle a_n \rangle$ będzie pewnym ciągiem a

$A(x) = \sum_{i=0}^{\infty} a_i x^i = a_0 + a_1 x + a_2 x^2 + \dots + a_i x^i + \dots$ jego funkcją tworzącą.

$$A(-x) = \sum_{i=0}^{\infty} a_i (-x)^i = a_0 - a_1 x + a_2 x^2 - a_3 x^3 \dots + a_i (-x)^i + \dots$$

Jak znaleźć funkcę tworzącą dla ciągu:

$(a_0, 0, a_2, 0, a_4, \dots)$?

Funkcje tworzące

Niech $\langle a_n \rangle$ będzie pewnym ciągiem a

$A(x) = \sum_{i=0}^{\infty} a_i x^i = a_0 + a_1 x + a_2 x^2 + \dots + a_i x^i + \dots$ jego funkcją tworzącą.

$$A(-x) = \sum_{i=0}^{\infty} a_i (-x)^i = a_0 - a_1 x + a_2 x^2 - a_3 x^3 \dots + a_i (-x)^i + \dots$$

Jak znaleźć funkcę tworzącą dla ciągu:

$(a_0, 0, a_2, 0, a_4, \dots)$?

$$\frac{A(x) + A(-x)}{2}$$

Funkcje tworzące

Niech $\langle a_n \rangle$ będzie pewnym ciągiem a

$A(x) = \sum_{i=0}^{\infty} a_i x^i = a_0 + a_1 x + a_2 x^2 + \dots + a_i x^i + \dots$ jego funkcją tworzącą.

$$A(-x) = \sum_{i=0}^{\infty} a_i (-x)^i = a_0 - a_1 x + a_2 x^2 - a_3 x^3 \dots + a_i (-x)^i + \dots$$

Jak znaleźć funkcę tworzącą dla ciągu:

$(0, a_1, 0, a_3, 0, \dots)$?

Funkcje tworzące

Niech $\langle a_n \rangle$ będzie pewnym ciągiem a

$A(x) = \sum_{i=0}^{\infty} a_i x^i = a_0 + a_1 x + a_2 x^2 + \dots + a_i x^i + \dots$ jego funkcją tworzącą.

$$A(-x) = \sum_{i=0}^{\infty} a_i (-x)^i = a_0 - a_1 x + a_2 x^2 - a_3 x^3 \dots + a_i (-x)^i + \dots$$

Jak znaleźć funkcję tworzącą dla ciągu:

$(0, a_1, 0, a_3, 0, \dots)$?

$$\frac{A(x) - A(-x)}{2}$$